SOURCES ON HONESTY AND CHEATING

By Rabbi Dr. Nachum Amsel

These sources are from the book, "The Encyclopedia of Jewish Values" published by Urim, or the upcoming books, "The Encyclopedia of Jewish Values: Man to Man" or "The Encyclopedia of Jewish Values: Man to G-d" to be published in the future.

1) רמב"ם, הלכות מכירה יח:א
אסור לרמות את בני אדם במקח וממכר או לגנוב את דעתם ואחד עובד כוכבים ואחד ישראל שוים בדבר זה היה יודע שיש בממכרו מום יודיעו ללוקח ואפילו לגנוב דעת הבריות בדברים אסור׃

2) תוספתא, בבא קמא, ז:ג
שבעה גנבין הן הראשון שבכולן גונב דעת הבריות.

3) ברכות יז.
ראשית חכמה יראת ה׳ שכל טוב לכל עושיהם לעושים לא נאמר אלא לעושיהם לעושים לשמה ולא לעושים שלא לשמה וכל העושה שלא לשמה נוח לו שלא נברא.

4) סידור, ברכות השחר
וְהַעֲרֶב נָא יְדוֹד אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ. (וְצֶאֱצָאֵי צֶאֱצָאֵינוּ) וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ לִשְׁמָהּ׃

5) תענית ז.
כל העוסק בתורה לשמה תורתו נעשית לו סם חיים.

6) משנה אבות ב:כא
הוא היה אומר בן חמש שנים למקרא. בן עשר למשנה. בן שלש עשרה למצות. בן חמש עשרה לתלמוד. בן שמונה עשרה לחופה. בן עשרים לרדוף. בן שלשים לכח. בן ארבעים לבינה. בן חמשים לעצה...

7) רמב"ם, הלכות דעות ו:א
דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר ריעיו וחביריו נווהג נוהג כמנהג אנשי מדינתו לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל החכמים תמיד כדי שילמוד ממעשיהם ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחשך כדי שלא ילמוד ממעשיהם...

8) אבות ה:טז
כל אהבה שהיא תלויה בדבר, בטל דבר, בטלה אהבה. ושאינה תלויה בדבר, אינה בטלה לעולם.

9) רמב"ם, הלכות גניבה א:ב
אסור לגנוב כל שהוא דין תורה...

10) רמב"ם, הלכות גניבה א:ב
...ואסור לגנוב דרך שחוק או לגנוב על מנת להחזיר או לגנוב על מנת לשלם הכל אסור שלא ירגיל עצמו בכך.

11) במדבר יב:א
וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל-אֹדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית אֲשֶׁר לָקָח כִּי-אִשָּׁה כֻּשִׁית לָקָח׃

12) ערכין טו:
אמרי לשון תליתאי קטיל תליתאי הורג למספרו ולמקבלו ולאומרו.

13) שבת נד:
כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו באנשי עירו נתפס על אנשי עירו בכל העולם כולו נתפס על כל העולם כולו.

14) יומא סו.
אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ואין משאו ומתנו באמונה ואין דבורו בנחת עם הבריות מה הבריות אומרות עליו אוי לו לפלוני שלמד תורה אוי לו לאביו שלמדו תורה אוי לו לרבו שלמדו תורה פלוני שלמד תורה ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מכוערין דרכיו ועליו הכתוב אומר באמר להם עם ה׳ אלה ומארצו יצאו.

15) בבא קמא קיט.
אמר רבי יוחנן כל הגוזל את חבירו שוה פרוטה כאילו נוטל נשמתו ממנו.